

Voor aankondiging Ketelpolder PAGW

Natuurontwikkeling Ketelpolder

De ecologische waterkwaliteit en de biodiversiteit is laag in de IJssel-Vechtdelta. De eerste stap in het project Ketelpolder is de kansen voor verbetering in kaart te brengen. Herstel van het ecosysteem zorgt voor versterking van biodiversiteit en vergroting van het vermogen om de gevolgen van klimaatverandering (zoals extremen in neerslag en temperatuur) beter aan te kunnen. Sterke natuur is van belang voor onze veiligheid, leefomgeving en economie.

Locatie

De Ketelpolder ligt op de overgang van de IJssel en het IJsselmeer, tussen het Ketelmeer en Vossemeer. Het is onderdeel van de IJssel-Vechtdelta, het uitstroomgebied van de IJssel in het Ketelmeer.

Beschermd Natura 2000 gebied

Ketelpolder is onderdeel van de IJsseluiterwaarden en valt onder [Natura 2000 Rijntakken](#). (De eilandjes maken deel uit van [N2000 Ketelmeer en Vossemeer](#)). Dit gebied bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer, zandbanken en moerasvegetatie. De meren kregen in 1957 hun huidige vorm na de aanleg van de dijken rond oostelijk Flevoland. Vervolgens ontstond een deltalandschap met tientallen kleine en grotere eilanden, waar een grote verscheidenheid aan diersoorten zich thuis voelen, zoals bever, zeearend, otter, buidelmees en talloze eendensoorten.

Herstel ecologische waterkwaliteit Ketelpolder

[De Programmatische Aanpak Grote Wateren](#) (PAGW) is een programma van de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Het programma is opgezet om de ecosystemen in de grote wateren te versterken. Dat helpt de omstandigheden te creëren waaronder de ecologische waterkwaliteit verbetert en de natuur robuuster wordt. Daarmee moet het programma bijdragen aan realisatie van de doelen zoals die zijn vastgelegd in de Vogel- en Habitatrichtlijnen (Natura2000) en de Kaderrichtlijn Water.

De IJssel-Vechtdelta is aangewezen als één van de hotspots. Uit de voorverkenning IJssel-Vechtdelta is de Ketelpolder kansrijk gebleken om de waterkwaliteit te verbeteren door natuurontwikkeling.

Looptijd 2025 - 2030

Het project bevindt zich momenteel in de verkenningsfase. In het tweede kwartaal van 2025

verwachten we goedkeuring op de MIRT Startbeslissing. Na afronding van de verkenningsfase volgt de planuitwerking. Het streven is om in het tweede kwartaal van 2027 de planuitwerking gereed te hebben waarna inrichting kan volgen. Tussen de Startbeslissing en Projectbeslissing werken we het huidige Schetsontwerp uit tot een Voorkeursalternatief en een Voorlopig Ontwerp. Het Voorkeursalternatief biedt ons de kans om te komen tot een concretere invulling van onze doelstelling. Daarnaast kan op basis van dit alternatief draagvlak worden getoetst en in beeld worden gebracht wat de mogelijke effecten zijn van de te nemen maatregelen. De verwachting is dat de realisatie in 2030 kan worden afgerond.

Maatregelen

Door het water de ruimte te geven, verbindingen te herstellen en het leefgebied te verbeteren van planten en dieren die hier thuishoren versterkt de natuur en verbetert de waterkwaliteit.

Voor de IJssel-Vechtdelta is de inzet om een laagland-moeras te ontwikkelen op het overgangsgebied tussen de rivieren en het IJsselmeer. Daarmee wordt het areaal deltalandschap uitgebreid met riet- en veenmoerassen, natuurlijke graslanden, oobossen, natuurlijke oever en geulen. Typische soorten als de kievitsbloem en roerdomp voelen zich hier thuis. Met respect voor cultuurhistorische waarden mag de natuur zich hier gaan ontwikkelen.

In het kader van NURG (Nadere Uitwerking RivierenGebied), een opdracht van LNV aan Staatsbosbeheer, is in de Verkenningsfase van het NURG-project Ketelpolder onderstaand wenkend perspectief opgesteld (2021); zie hieronder.

Ecologische doelstellingen voor de Ketelpolder

In de Ketelpolder zijn goede mogelijkheden om kenmerkende ecologische processen in de IJsseldelta weer meer ruimte te geven, waarmee beoogd wordt om de dynamiek van rivier en meren te versterken en de kenmerkende habitatdiversiteit en habitatkwaliteit van de IJsseldelta te verbeteren.

Mogelijke systeemingenrepen in en om de Ketelpolder zijn:

- Het realiseren van hydro-dynamiek, influx van water, sediment en nutriënten vanuit Vossemeer en IJssel door het aanleggen van een directe verbinding met de IJssel en het Vossemeer.
- Instellen van een natuurlijk waterpeil (laag in de zomer, hoog in de winter) door uitstroom naar Vossemeer regelbaar te maken.
- Het realiseren van een gevarieerd landschap met gradiënten door reliëf aan te brengen in de Ketelpolder (overstromingsgraslanden, waterrietvelden, geulen, etc.)
- Revitalisatie van de poffertjes, afgestemd op de nieuwe inrichting van de Ketelpolder.

Het streven is om uiteindelijk de gehele Ketelpolder (60 ha) en de aansluitende atollen of poffertjes in te richten. De voorgestelde ingrepen zouden tot substantiële ontwikkeling en uitbreiding van leefgebieden, zoals rietmoeras, overstromingsvlakten, graslanden, ooibos, geulen, kunnen leiden, aanvullend op de natuur in de IJsselmonding, het Ketelmeer, Vossemeer en omgeving.

Samenvattend onderscheiden we de volgende hoofd- en subdoelen voor het project Ketelpolder:

Hoofddoel: Het transformeren van de Ketelpolder tot een waterriet habitat, leefgebied voor o.a. de grote karekiet, porseleinhoen en roerdomp.

- Subdoel 1: Een meer natuurlijker peildynamiek in de Ketelpolder realiseren.
- Subdoel 2: Het hydrologisch en ecologisch verbinden van Ketelpolder met het Vossemeer en de IJssel.
- Subdoel 3: Het creëren van meer natuurlijker land-/ waterovergangen in de Ketelpolder.
- Subdoel 4: Het aanleggen van leefgebied voor vis en vogels in de Ketelpolder, en daarmee bijdragen aan het halen van de N2000 doelen.
- Subdoel 5: Het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit in de IJssel-Vecht Delta, en daarmee bijdragen aan het halen van de KRW doelen.

Samenwerking

Staatsbosbeheer voert dit project uit in opdracht van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W). Voor de realisatie van dit project werken we samen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Rijkswaterstaat. Andere belangrijke stakeholders zijn de provincie Overijssel, gemeenten Kampen, waterschap Drents Overijsselse Delta en (particuliere) grondeigenaren.

Ook betrekken we burens, pachters, vrijwilligers en andere belanghebbenden en geïnteresseerden bij het gebied.

Uitvraag Ingenieursbureau

De opdracht waarop deze vooraankondiging betrekking heeft betreft een ingenieursdienst voor het in nauwe samenwerking met de aanbestedende dienst doorlopen van een gecombineerde verkenning- en planuitwerkingsfase ("planfase" genoemd). Het doel van het doorlopen van de planfase is om te komen tot een voorkeursalternatief (VKA) en een vergunbaar Voorlopig Ontwerp (VO).

Het resultaat moet ertoe leiden dat de projectbeslissing (MIRT-3 besluit) in het tweede kwartaal van 2027 wordt genomen. Tevens dienen alle benodigde onderzoeken, vergunningen en ontheffingen uitgevoerd respectievelijk aangevraagd te worden waarbij deze tevens voorzien zijn van een juiste motivatie. Doel is om te komen tot een gedragen voorkeursalternatief dat kan leiden tot een vergunbaar Voorlopig Ontwerp. Hiervoor verwachten wij significante inbreng van het te selecteren ingenieursbureau in het nader vorm te geven participatieve proces. Mogelijk wordt ook de voorbereiding van de aanbesteding van de realisatiefase ondergebracht in de onderhavige opdracht.

De aanbestedende dienst is op dit moment doende met de voorbereiding van de Europese aanbesteding van de onderhavige opdracht. Op dit moment staat de publicatie van de aanbesteding gepland voor april/mei 2025.